

ANIMAL DE DECISIONS

El dia es feia llarg, i l'hora de dinar semblava no arribar mai. La nostra protagonista és una guia de museu que, esperant la seva visita guiada de la tarda, exerceix de vigilant de sala la resta del dia. Els budells li demanaven clemència, però encara quedaven quinze minuts pel seu torn de dinar. Havia estat un matí frenètic, amb molts visitants contemplant la planta baixa del Cau Ferrat, on a ella li havia tocat vigilar. Moltes cares passaven entre aquelles parets, mes una cara s'hi havia quedat, durant hores i hores, mirant un mateix quadre. Ella només podia pensar en el deliciós arròs que li havia preparat la seva parella abans de marxar a treballar. Tot i així, quan al migdia el Cau Ferrat es va anar buidant, va notar la presència d'aquest estrany individu que seguia quiet, callat, com una escultura més, i més pàl·lid que l'estàtua d'en *Greco*. Ella s'hi acostà poc a poc, procurant molestar el mínim. "Tot bé? El puc ajudar en res?" preguntà la tímida guia. "Tot bé, gràcies...". Resposta correcta sobre el paper, però la seva veu era fina i delicada, com si amb prou feines volgués parlar, o millor dit, com si no en pogués. Ella es retirà tan discretament com s'havia introduït a l'home, però dues passes més tard l'home seguí "...Tot bé fins que tanco els ulls i la veig". La guia s'aturà, confosa per l'enigmàtica resposta. "Veig a la meva filla, al jardí, fent temps per dinar. I la meva dona cridant-la des del menjador per anar a taula". Ella s'hi acostà, nerviosa, fins al seu costat. Un fort nus s'havia creat a la boca del seu estómac, i notava una estranya sensació, com si tota la seva sang es glacés. Tot i així, ella va romandre callada, no trobava cap paraula adequada per pronunciar en aquell moment, només podia esperar la següent frase del pobre desgraciat, que seguia contemplant el mateix quadre: La nena de la clavellina.

"Avui a les vuit i setze del matí ha fet just un mes de l'accident... Ella la duia al col·legi, i havíem discutit sobre un tema econòmic... Sempre tot culpa dels diners, collons... La nostra última conversa sobre una quantitat fastigosa de diners... I ara ja no hi és, i estic sol amb aquest dolor".

"Em sap molt greu, senyor. De veritat" respongué la noia, amb els ulls humits d'unes llàgrimes involuntàries.

-Per sort aquest dolor s'acabarà aviat.

-Què vol dir?- preguntà confosa.

-Els humans som animals de decisions. I jo he pres la meva. He decidit no patir més, i anar a on hauria d'estar, que és amb elles, siguin on siguin.

El subconscient de la noia coneixia bé el significat d'aquestes paraules, però no ho volia creure. El seu cap

anava a mil per hora, i gotes de suor fredes com el glaç li recorrien per la pell. En ple pànic, tornà a corre cuita a la seva posició, d'esquenes al públic, mirant un quadre que hi havia on es posen els vigilants. Mirà de reüll al cap d'uns segons a l'home, i allà seguia, estoic, mirant la nena de la clavellina, amb uns ulls com si desitgés acaronar les galtes de la mossa. La guia no va poder contenir unes llàgrimes que ràpidament es va eixugar abans que cap persona entrés a la sala. De cop i volta, l'home fa una passa enrere, posicionant-se per marxar de la sala.

-Espera!- Cridà la noia.

L'home s'aturà, sense mirar-la. "Ja marxes?" preguntà, però ell seguia sense parlar. La guia va caminar fins ficar-se davant del quadre en qüestió, on fa uns instants s'hi trobava l'home. "Teresa Mirabent Planas".

-Perdó? – Respongué ell mentre es girava cap a la noia.

"Era el seu nom. El de la nena de la clavellina. Però ella o el seu nom poc importen realment, doncs no és la petita, sinó la llum que il·lumina les seves formes i el pati on està que li donen el seu caràcter innocent i de pau interior. Perquè és el que notaves, oi? A l'observar la pintura. Una sensació de pau interior".

-Exacte – exclamà el pobre home, com si ella hagués llegit la seva ment.

"Deien que Rusiñol no retratava les persones com les veia tothom, sinó segons la seva personalitat. La innocència de la nena, l'aire bucòlic d'un Sitges desaparegut... Però no és més que una demostració més".

-Demostració de què?

La guia restà uns segons callada i posteriorment seguí: "Deia Schumann que la missió de l'artista és enviar llum a les profunditats del cor humà. Kandinsky afirmava que l'artista és la mà que, tocant una tecla determinada, fa vibrar l'ànima humana. Wagner assegurava que a partir de l'art tots els homes es salven. Picasso escriví que l'art és la mentida que ens permet comprendre la realitat. I Rusiñol, amo i senyor d'aquestes parets, considerava l'art una religió, i aquesta casa el seu temple vora el mar, per fugir dels sorolls de la ciutat". Ell va romandre callat, contemplant ja no només el quadre de la nena, sinó totes les parets farcides del Cau Ferrat. Finalment mirà a la noia, que seguia amb els ulls clavats a la pintura. "La qüestió és que la vida és una merda", seguí ella, "una merda ben grossa que olora malament i embruta les nostres ments i les nostres ambicions. Però per això existeix l'art: per elevar-nos, i fer-nos sentir vius! Ens fan sentir plens quan no tenim res i ens donen buidor quan sembla que ho tenim tot. Ens fa plorar quan som feliços i ens alegra quan estem tristos... L'art és la materialització de l'ànima humana, i no som de pedra. Tens raó, l'ésser humà és un animal que pren decisions... però quan es tracta d'enfrontar-nos a l'art, no podem evitar sentir coses que no hem decidit sentir". L'home seguia amb atenció les paraules de la jove. Ella finalment enllestí el discurs, amb llàgrimes furtives rodolant per les seves pàl·lides galtes: "Dius haver

pres una decisió, però jo no et crec. Sinó no hauries vingut aquí a veure el quadre. Com un feligrès que busca la confessió dins d'una església, encara cerques la salvació. I aquí estàs, al temple del modernisme, intentant trobar silenci i pau mental". Ell quedà sense paraules, i quan la noia es girà per veure la seva cara, observà que també plorava, en silenci. Ella li posà la mà a l'espatlla, ell no va fer cap gest. I de cop i volta, una veu estrident provinent de l'auricular trencà el moment. Era la cap d'equip dient-li que era el seu torn per dinar. Ella es moria de gana des de fa hores, però no volia abandonar l'home. La noia el va fer prometre que l'esperés mitja hora, que ella dinés i que tornaria a baixar per seguir parlant. L'home quedà reticent per uns instants, però la insistència de la jove guia finalment donà fruit, i ell acceptà a esperar-la.

La noia marxà xino xano, ferida mentalment com si hagués lliurat una batalla, cap a l'ascensor, i un cop a la zona de descans va treure la carmanyola i la introduí al microones per preparar l'arròs. Però el que anava calent era el seu cap, que no cedia de pensar en el pobre home del Cau Ferrat. Sonà la campana de la màquina i ella destapà l'arròs a la cubana que li havia fet el seu amor, mes no podia menjar, doncs tenia un nus a l'estómac. Un nus que era més fort que el ciment. La seva cama no podia deixar de tremolar i només el tenia a ell, al pare que ja no era pare, entre cella i cella. Va tancar els ulls... ja no podia més... Deixà la carmanyola sobre la taula i saltà de la cadira per dirigir-se de nou al Cau Ferrat, sota la mirada atònita de les seves companyes que també dinaven. L'ascensor estava en us, i ella, sense pensar, va agafar les escales. Les saltava de quatre en quatre, fent-se mal en l'últim graó. Mig coixa patia per no arribar a temps a la sala, corrent per passadissos ple d'art però buits de gent. Agafà l'ascensor i creuà l'ombrall de l'entrada del Cau Ferrat per trobar-se amb el pitjor dels seus presagis: l'home ja no hi era enlloc de la casa-taller. Ella preguntà a la seva companya que l'estava substituint on era l'home. "Ha sortit per l'entrada del Cau tan aviat com has marxat tu". La noia entrà en pànic i sortí sense pensar per la sortida d'emergència, que donava directament al carrer, cometent una infracció de seguretat. Mirà a la dreta i a l'esquerra, buscant-lo. Però no hi era. Ella caigué de genolls i començà a plorar. Darrera vingué el guarda de seguretat a esbrincar-la per utilitzar la sortida d'emergència, però al veure-la en tal estat, simplement l'ajudà a aixecar-se i l'acompanyà a l'interior del museu, entrant per la botiga.

Abans d'entrar s'eixugà les llàgrimes amb la màniga de l'americana, i empassant-se la profunda pena respirà tot l'aire que podia agafar i el deixà anar abans de posar el peu dins de l'entrada. "M'ho havia promès, m'ho havia promès" no parava de dir-se dins seu, mentre es feia a la idea que no havia pogut salvar la seva pobre ànima destrossada per les injustícies d'aquest maleït món. Caminava mirant el terra, doncs no tenia ganes ni forces d'aixecar el cap, avergonyida d'haver fracassat. La companya de la botiga cridà al veure-la plorant, preguntant si estava bé. Quan va aixecar el cap per respondre, els ulls se li van obrir com dues perles atlàntiques, i un somriure barrejat amb un plor nerviós aparegué en el seu rostre blanc. Allà estava l'home, que acabava de comprar una impressió en paper de la nena de la clavellina. Ella va córrer per abraçar-lo, i ell l'abraçà a ella dos segons més tard.

-Al final he decidit que podem fer un cafè quan surtis per seguir parlant d'art. He decidit bé?

Ella rigué mentre les llàgrimes seguien caient galta avall, i es van tornar a abraçar.

Carles Roig Carbonel